

Atatürk
Üniversitesi

Atatürk Üniversitesi

ATADEMIX

İnternet Üzerinden Açık Kurslar

MAKALE YAZMA DERSİ

3-2. Hafta-Akademik Yazım ve Etik İlkeler

DR. ÖĞR. ÜYESİ Nermin ÇAKMAK

İÇİNDEKİLER

- Dersin Amacı
- Akademik Dürüstlük
- Akademik Sahtekârlık
- İntihal ve Önemi
- İntihal Türleri ve Nedenleri
- İntihalin Yaptırımları Var Mıdır?
- İntihalden Kaçınma Yolları
- Kaynak Göstermek, Alıntı Yapmak ve Kaynakça (Künye) Hazırlamak

Dersin Amacı

Bu dersin amacı; katılımcıların bir bilimsel çalışmanın (araştırma, makale, proje, tez vb.) hazırlanmasından, raporlaştırılmasına ve paylaşılmasına kadar geçen süre boyunca bilimsel etik değerlere bağlı kalmanın nedenini ve önemini anlamalarını sağlamaktır.

Bu dersin sonunda katılımcılar;

- Akademik dürüstlük ve akademik sahtekârlık kavramlarını,
- Akademik sahtekârlık türlerinden intihali ve intihal türlerini, intihalin nedenlerini, intihalden kaçınma ya da intihali engelleme yollarını genel hatlarıyla bilecek,
- Alıntı yapma, kaynak gösterme ve kaynakça (künye) hazırlama kuralları katılımcılara APA6 (American Psychological Association) kaynak hazırlama rehberine göre örneklendirilerek verilecek ve böylece katılımcılar konu hakkında temel düzeyde bilgi ve beceri sahibi olacak ve bu konuların akademik yazımda önemini anlayacaklardır.

Akademik Dürüstlük (Academic Integrity)

“Eğitim, araştırma ve bilimsel ortamlarda karar verme ve uygulama aşamalarına yön veren etik kurallara, mesleki ilkelere, standartlara, uygulamalar ve mütemadiyen değerler sistemine uyum sağlama”

(Tauginiené ve diğerleri, 2018, s. 8).

<http://www.vonyaglobal.com/internal-audit/knowledge/guidelines-auditing-ethics-compliance-programs/>

Akademik Sahtekârlık (Academic Dishonesty)

“Eğitim, araştırma veya bilimsel faaliyetler yürüten kurumlarda diğer bireyler ve / veya gruplar arasındaki etik standartları ihlal eden bireyler veya kurumlar tarafından yürütülen ahlaki açıdan problemlı davranışlar.”

(aktaran: Tauginienė ve diğerleri, 2018, s.7).

<http://www.vonyaglobal.com/internal-audit/knowledge/guidelines-auditing-ethics-compliance-programs/>

İntihal ve Önemi

İntihal/Aşıрма/Plagiarism nedir?

En genel tanımıyla intihal;

“Başkalarının yazılarından bölümler, dizeler alıp kendisininmiş gibi gösterme veya başkalarının konularını benimseyip değişik bir biçimde anlatma”

(Aşıрма, 2019)

(Wilson, t.y)

İntihal ve Önemi

İntihal nedir?

- Başkasının çalışmasının kendi çalışması olarak dönüştürülmesi,
- Kaynak göstermeksizin başkalarının kelimelerini, cümlelerini ve düşüncelerini kopyalamak,
- Tırnak işareti içinde alıntıyı verirken hata yapmak,
- Atıf yapılan kaynak hakkında yanlış bilgi vermek,
- Kelimeleri değiştirmek veya kaynak göstermeksizin kaynağın cümle yapısını kopyalamak,
- Kaynak göstererek veya göstermeden, bir kaynaktan birçok kelimeyi veya düşünceyi, çalışmanızın büyük bir kısmını oluşturacak şekilde kopyalamak olarak tanımlanır.

(Çakmak, 2015, s. 218; “what is plagiarism”, 2017)

İntihal ve Önemi

Resimler, videolar, müzikler/besteler vb. de izin almadan veya uygun atıfta bulunmadan üretildiğinde/kullanıldığında **intihaldir**. Aşağıdakiler günümüzde yaygın olarak yapılmaktadır:

- Çalışmalarınızda veya web sitelerinizde kullanmak için diğer web sitelerinden medya (özellikle resimler) kopyalama.
- Başkalarının videolarından görüntü kullanarak video çekmek veya telifli bir müziği film müziğinin bir parçası olarak kullanmak.
- Başka birinin telif hakkıyla korunan müziğini izinsiz yeniden icra etmek (cover yapma).
- Telif hakkıyla korunan bir resmin fotoğrafı veya taranması (örneğin: bir kitabı web sitesinde kullanmak için bir kitap kapağının fotoğrafını kullanma)
- Aynı ortamda görsel bir eseri yeniden yaratmak. (örneğin: bir başkasının fotoğrafı ile aynı kompozisyonu ve konuyu kullanan bir fotoğraf çekimi)

İntihal ve Önemi

İntihal Önemli Midir?

Önemlidir. Çünkü;

En sık ve en kolay yapılan akademik etik ihlallerden biridir.

Erken yaşlarda akranlarının ödevlerini kopyalama veya sınavlarda kopya çekmekle başlar...

Cheating Scandals... (Chen, 2019).

<https://www.verywellfamily.com/how-to-discipline-your-child-for-cheating-in-school-4155778>

<https://www.expermio.com/gonderi/kopya-cekme-icin-de-bir-alt-yapi-olmasi-lazimdir-1342>

<https://listelist.com/kopya-cekme-teknikleri/>

İntihali sadece öğrenciler yapmaz !!!

10 Most Famous Plagiarism Cases in History

Discovering that someone has plagiarised your work is a very unpleasant experience, but being accused of plagiarism is not better. And yet, many well-known people have been involved in cases of plagiarism throughout the years, **whether it is a trademark infringement**, a breach of copyright, or any other violation of intellectual property law.

Here are 10 famous plagiarism cases you might have heard of.

1. A speech made by Melania Trump vs. Michelle Obama

In 2016, Melania Trump has been accused of plagiarism for a speech she made at the Republican National Convention.

<http://poweredbyorange.com/10-most-famous-plagiarism-cases-in-history/>

**Ünlüler..
Politikacılar...
Edebiyatçılar...
Sanatçılar...
Akademisyenler**

Malenia Trump

2016 yılında Amerika'daki Cumhuriyetçi kanadın geleneksel "the Republican National Convention" organizasyonunda First Lady Trump'un yaptığı konuşmanın birçok bölümünde kelimesi kelimesine intihal olduğu görüldü. İşin ilginç, bu (ç)alıntı cümlelerin kaynağı Michelle Obama'nın geçmiş tarihli bir konuşmasıydı.
(Akyaz, t.y)

NEWS | TÜRKÇE

[Haberler](#) | [Video](#) | [Fotoğraf](#) | [Dergi](#) | [Spor](#) | [Ekonomi](#) | [Bilim](#) | [Teknoloji](#) | [Sağlık](#)

Avrupa'da 'intihal salgını' düşündürüyor

Prof. Debora Weber-Wulff

Medya ve Bilişim Bölümü, Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Berlin

🕒 25 Temmuz 2012

🔗 Paylaş

Avrupa'nın üzerinde intihal ve bilimsel sahtecilik bulutları dolaşiyor. Son 18 ayda bazı önde gelen siyasetçiler bu nedenle istifa etmek zorunda kaldı. Ancak ortaya çıkan bilgiler saygın Avrupa üniversitelerini de sarsıyor.

Özellikle Almanya olmak üzere pek çok Avrupa ülkesi, intihal olasılığını incelemek için üstünkörü bir gözden geçirmenin yeterli olacağı düşüncesiyle hareket etmiş. bilimin kendi kendisini arındırma gücüne

İntihal yapan Fareed Zakaria CNN ve Time'da açığa alındı

Dünyaca ünlü gazeteci Fareed Zakaria, Time dergisi ve CNN'deki görevlerinden açığa alındı.

Giriş Tarihi: 11.8.2012 11:40

Güncelleme Tarihi: 11.8.2012 11:42

ABONE OL

Google News

(USASABAH)

Dünyaca ünlü gazeteci Fareed Zakaria, Time dergisi ve CNN'deki görevlerinden açığa alındı.

Time dergisi için Colorado'daki Batman Kara Şövalye Yükseliyor filminin gösteriminde gerçekleşen saldırıyla ilgili bir makale kaleme alan Zakaria'nın, ünlü dergi New Yorker'ın Nisan ayındaki sayısındaki bir yazıdan intihal yaptığı ortaya çıktı.

Nora Roberts files 'multi-plagiarism' lawsuit alleging writer copied more than 40 authors

After weeks of anger, bestselling novelist is suing Brazilian author Cristiane Serruya for 'rare and scandalous' level of plagiarism

Alison Flood

Thu 25 Apr 2019
17.00 BST

380

Nora Roberts, 40'tan fazla yazarın kopyalandığını iddia eden «çoklu intihal» davasını açtı. Haftalarca süren skandal ve spekülasyondan sonra, en çok satan yazar Nora Roberts, “çok-intihal” yapmakla suçlanan Brezilyalı romantizm yazarı Cristiane Serruya'ya karşı resmen dava açtı.

<https://www.theguardian.com/books/2019/apr/25/nora-roberts-files-multi-plagiarism-lawsuit-alleging-writer-copied-more-than-40-authors>

açık bilinç

İntihal: Akademinin Kanayan Yarası

Güven Güzeldere

13 Aralık 2016

Bu hafta Açık Bilinç'te, Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nden (BEPAM) Dr. Ziya Toprak'la Türkiye'de akademinin kanayan yarası "intihal" konusunu ele aldık.

13 Aralık 2016 tarihinde Açık Radyo'da yayınlanmıştır.

Açık Bilinç podcast servisi: [iTunes](#) / [RSS](#)

Dr. Toprak'ın araştırmasına göre, ülkemizde 2007-2015 arasında eğitim alanında yazılmış 600 tezden üçte biri çalıntı.

Nature dergisinde 2007'de yayımlanan bir yazıda da, Türkiye'de 15 fizikçi akademisyenin 70 makalesinde çalıntı şüphesi olduğunu öne sürülmüştü.

Ülkemizdeki akademik hırsızlığın maalesef çok tanınmış kişilere kadar giden köklü bir tarihi ve genellikle cezalandırılmayan, uluslararası kötü şöhrete sahip yaygın bir pratik alanı var.

İntihalle suçlanan en önemli isim, 1980 darbesi sonrası kurulan YÖK'ün ilk başkanı Prof. İhsan Doğramacı.

2005'de intihalden suçlu bulunan ve 'üniversite öğretim mesleğinden çıkarıma cezası' alan Ömer Dinçer, 2011'de Milli Eğitim Bakanı olmuştu.

2010'da YÖK'ün 'intihal yapmadığı' yönünde karar değiştirdiği Dinçer vakası hakkında Işıl Cinmen'in yazısını okumak için [tıklayın](#).

İntihal vakalarında adı geçenler arasında eski İstanbul Üniversitesi Rektörü Kemal Alemdaroğlu ve eski ÖSYM Başkanı Ali Demir de var.

Bütün bunları bir ironi olarak bile tanımlamak güç. Akademik sistemimizdeki derin çürüme acı ama gerçek.

Bunlar yetmezmiş gibi, 2012'de Danıştay bilim hırsızlığının üniversiteden atılmaya zemin oluşturmayacağına hükmetmişti.

İntihal Türleri ve Nedenleri

- Kasıtlı (bilerek) ve
- Kasıtsız (bilmeyerek)

Genel olarak iki tür intihalden bahsetmek mümkündür.

<https://www.articlechecker.com/resource/how-to-avoid-plagiarism-while-writing-a-research-paper/>

İntihal Türleri ve Nedenleri:

Kasıtlı İntihal: Nedenleri

- Zaman yönetiminin iyi yapılamaması,
- Derinlemesine araştırma yapmayı istememe,
- Alanındaki literatüre hakim olmama
- Tembellik,
- Acelecilik,
- Hızlı kariyer atlama
- Akademik baskı ve yükselme hırısı
- Kültür ve Eğitim
- Bağlı bulunulan kurumda, ülkede etik kurallara ve akademik dürüstlük ilkelerine önem verilmemesi

gibi nedenlerden dolayı farkında olarak bilerek gerçekleştirilen intihal davranışıdır.

İntihal Türleri ve Nedenleri:

Kasıtlı İntihal Türleri

- **Klonlama (Clone):** Başkasının çalışmasını kelime kelime kendininmiş gibi sunma.
- **Kopyalama (Ctrl-C):** Değişiklik yapmadan tek bir kaynaktaki metnin önemli bölümlerini içermek.
- **Bulma-Değiştirme (Find-Replace):** Anahtar kelimeleri ve cümleleri değiştirme fakat kaynağın önemli içeriğini koruma.
- **404 Hatası Yapma (404 Error):** Var olmayan ya da kaynaklar hakkında hatalı bilgili kaynaklar içermek.
- **Toplama (Aggregator):** Uygun kaynak içermek fakat neredeyse hiç orijinal çalışma olmama.

(Gücükoğlu ve Ayvaz Reis, 2014)

- **Kendinden intihal (Self-Plagiarism):** Yazarın önceki çalışmalarını kaynak göstermeden büyük bir kısmını alarak başka bir çalışmada kullanması.
- **Mozaik intihal (Mosaic plagiarism):** Bir yazar, hangi kelimelerin ve fikirlerin ödünç alındığını ve / veya kaynağı düzgün bir şekilde belirtmeden bir kaynaktan bir kelime, kelime öbeği ve fikir karışımını yeniden kullandığında ortaya çıkar. Patchwork intihal olarak da bilinir, kasıtlı yapılır ve akademik etik dışı davranıştır.

(«The Common Types of Plagiarism», t.y)

İntihal Türleri ve Nedenleri:

Kasıtsız İntihal: Nedenleri

- Bilgi eksikliğinden kaynaklanmaktadır.
- İntihalin ne olduğu, kapsamı ve karşılaşılabilecek yasal yaptırımlar hakkındaki eksik, yetersiz ya da eğitim öncesinden getirilen yanlış ön bilgilerden,
- Araştırmanın niteliğinden ve
- İnternette kaynaklandığı varsayılan kavram yanlışlarından dolayı gerçekleştirilen etik dışı akademik davranışlardır.

(Çakmak, 2015).

İntihal Türleri ve Nedenleri:

Kasıtsız İntihal Türleri

- Kaynak metindeki kelimeler veya cümleler kendi kelimelerinizle değiştirilerek yazıldığında atıf yapılmasına gerek yoktur.
- Kısa birkaç cümle atıf yapılmadan kullanılabilir.
- Birkaç kelimedenden uzun cümleler (örn; birkaç paragraf) atıf yapılmadan kullanılırsa bu bir suçtur ama, kısa birkaç cümlenin atıf yapılmadan kullanılmasında bir sakınca yoktur.

İntihal Türleri ve Nedenleri:

Kasıtsız İntihal Türleri

- Kaynaklardan kullanılan şekil ve çizelgelere atıf yapılmasına gerek yoktur.
- Bir dilden başka bir dile çevrilen metinlerde atıf yapılmasına gerek yoktur.
- Elde edilen bilgiler yapılan görüşmelerden elde edildi ise, bu durumda atıf yapmaya gerek yoktur.

İntihal Türleri ve Nedenleri:

Kasıtsız İntihal Türleri

- Başkalarına ait bir şeye atıf yapılması isteniyorsa, ona çalışmanızda yer vermeden önce sahibinden izin almalısınız (İntihal ve telif hakkı karıştırılıyor).
- İnternette yer alan bilgiler anonim olduğu için atıf yaparken kaynak göstermeye gerek yoktur.

İntihalin Yaptırımları Var Mıdır?

- Para cezası
- Hapis cezası
- Görevden uzaklaştırma
- Okuldan atılma

gibi ciddi sonuçları olabilir.

(Çakmak, 2020)

İntihalden Kaçınmanın Yolları

- Araştırma süresince kullandığınız kaynakların künyelerini anında, eksiksiz olarak not edin.
- Alıntı yaptığınız kaynağı künyesi ile birlikte not edin.
- Kullandığınız kaynaklardan not alırken kendi ifadelerinize göre not alın.
- Her kullanımda kaynaklara gerekli göndermeyi yapın (Kurbanoğlu, t. y.).
- Kaynaktan kelimesi kelimesine alıntı yapmışsanız bu alıntıyı tırnak işareti içinde belirtin ve kaynaktaki sayfa numarasını not alın.

<https://medium.com/@copyleaks/how-do-plagiarism-checkers-work-56c42bf18598>

İntihalden Kaçınmanın Yolları

- Araştırmada kullanılan kaynakların listesini anında oluşturun. Varsa URL adreslerini ve doi numaralarını mutlaka not edin. Bu aynı zamanda sizin kaynakçanız olacaktır.
- Çalışma planınızı oluşturun.
- Okuma ve araştırma için yeteri kadar zaman ayırın.

(Çakmak, 2020)

<https://teachmag.com/archives/9806>

İntihalden Kaçınma Yolları

İntihalden kaçınmanın en iyi yollarından biri kullandığımız bir kaynaktan nasıl atıf yapacağımızı ve kaynağını nasıl göstereceğimizi tam ve doğru olarak bilmektir.

Kaynak Göstermek, Alıntı Yapmak ve Kaynakça (Künye) Hazırlamak

Kaynak Göstermek ya da Gönderme Yapmak Nedir?

- Araştırma yapılırken yararlanılan bilgi kaynaklarının metin içinde ve metnin sonunda belirli kurallar doğrultusunda belirtilmesidir.

(Çakmak, 2015; Kurbanoğlu, 2004)

Kaynak Göstermek/Gönderme Yapmak

Hangi bilginin hangi kaynaktan alındığını belirtmek amacıyla ana kaynağın metin içinde **“numerik”** veya **“yazar-tarih”** yaklaşımları doğrultusunda gösterilmesidir.

Burada önemli olan nokta

Tutarlılık

**Metin içinde gönderme yapılan her kaynak kaynakçada;
kaynakçada yer alan her kaynak da metin içerisinde
mutlaka yer almalıdır.**

Kaynak Gösterme Yaklaşımları

Numerik sistem

- İkiye ayrılır.

Birinci yaklaşımda yararlanılan kaynaklara metin içinde yapılan gönderme veya atıf sırasına göre birden başlayan numaralar verilir (Kurbanoğlu, 2004, s. 6).

Kaynak Gösterme Yaklaşımları

- **Numerik Sistem**

Örnek:

Bilgi arama süreçleri, bilimsel araştırma yöntemleri, bilgi erişim üzerinde önemli etkisi olduğu varsayılan tutum peki nedir? Tutum birçok sosyal psikolog tarafından farklı kuramsal yaklaşımlar doğrultusunda farklı yönlerine dikkat çekilerek tanımlanmaktadır^{1, 2}

KAYNAKÇA

1 Çakmak, N. (2016). *Lisans öğrencilerinin bilgi arama süreçleri ile ilgili kavramları, tutumları ve düşünceleri* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.

2 Kağıtçıbaşı, Ç. (2012). *Günümüzde insan ve insanlar: Sosyal psikolojiye giriş* (13. bs.). İstanbul: Evrim.

Kaynak Gösterme Yaklaşımları

Numerik sistem

İkinci yaklaşımda da ilk önce kullanılan kaynakların alfabetik listesi oluşturulmaktadır. Daha sonra oluşturulan bu alfabetik liste birden başlayarak numaralandırılır. Yararlanılan kaynaklara metin içinde bu numaralar kullanılarak gönderme yapılır. Burada metin içinde kullanılan numaralar birden başlamak zorunda değildir ve belli bir sırayı takip etmez.

(Kurbanoğlu, 2004, s. 7).

Kaynak Gösterme Yaklaşımları

Yazar-Tarih sistemi

gönderme yapılmak istenen yere ayraç/parantez içinde yararlanılan kaynağın yazarının/larının soyadı, yayın tarihi ve sayfa numaraları belirtilir ve kaynakların künyeleri çalışmanın sonunda (Kaynakça'da) alfabetik düzenden sunulur.

(Kurbanoğlu, 2004, s. 7).

Kaynak Gösterme Yaklaşımları

Yazar-Tarih Sistemi

Örnek:

Bilgi arama süreçleri, bilimsel araştırma yöntemleri, bilgi erişim üzerinde önemli etkisi olduğu varsayılan tutum peki nedir? Tutum birçok sosyal psikolog tarafından farklı kuramsal yaklaşımlar doğrultusunda farklı yönlerine dikkat çekilerek tanımlanmaktadır (Çakmak, 2016, s. 169; Kağıtçıbaşı, 2012, s. 109).

KAYNAKÇA

Çakmak, N. (2016). *Lisans öğrencilerinin bilgi arama süreçleri ile ilgili kavramları, tutumları ve düşünceleri* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.

Kağıtçıbaşı, Ç. (2012). *Günümüzde insan ve insanlar: Sosyal psikolojiye giriş* (13. bs.). İstanbul: Evrim.

Kaynak Göstermek, Alıntı Yapmak ve Kaynakça (Künye) Hazırlamak

Alıntı Yapmak Nedir?

- Alıntı, bir kaynaktan veya kaynaklardan yapılan aktarmadır. Doğrudan hiçbir değişiklik yapılmadan alıntı yapılabileceği gibi orijinal kaynaktan kendi cümlelerimize (Parafireyz/Paraphrasing) dönüştürerek de alıntı yapabiliriz(Çakmak, 2015; Kurbanoglu, 2004).
- Burada önemli olan alıntı yaptığımız düşüncenin kaynağını belirtmektir.

Alıntı Yapmak : Bilginin Kaynağını Neden Göstermeliyiz?

Sadece bilimsel araştırmalarda değil, bir başkasının bilgi birikiminden ve düşüncelerinden yazılı veya sözlü olarak yararlanan; **ödev, rapor, kitap, makale, web siteleri, blog yazıları, sosyal medya** gibi her çalışmada bilginin kaynağı, nereden ve kimden ödünç alındığı şüpheyi yol açmayacak biçimde belirtilmelidir.

Alıntı Yapmak : Bilginin Kaynağını Neden Göstermeliyiz?

Çünkü;

- Kaynak gösterme bilim ahlakının bir gereğidir.
- Okuyucuya bilginin asıl sahibinin kim olduğunu ve araştırmacının katkısı hakkında bilgi verir.
- Yapılan çalışmaların güvenilirliğini artırır.
- Daha önceki yapılan çalışmaların izini sürerek bilimsel bilgi birikiminin oluşmasını sağlar.
- Çalışmaların tekrar edilme olasılığını azaltır ve yeni çalışmaların önünü açar.

Kaynak Gösterme Biçimleri

Pek çok kaynak gösterme biçimi vardır. Aşağıdakiler en yaygın kullanılanlardır.

- **APA (American Psychological Association)**
- MLA (Modern Language Association)
- CHICAGO/TURABIAN (The University of Chicago Press.)

Kaynak Gösterme Biçimleri

Çalışmamızda bu kaynak gösterme biçimlerinin hangisini kullanacaksak onun kurallarını çok iyi bilmeliyiz ve kullandığımız biçimin/rehberin kurallarına uygun atıf vermeliyiz ve kaynağını göstermeliyiz.

APA6 KAYNAK GÖSTERME KURALLARINA GÖRE ALINTI YAPMA, KAYNAK GÖSTERME VE KAYNAKÇA HAZIRLAMA ÖRNEKLERİ:

Alıntı Yapma Biçimleri: APA6'ya göre

Yazar adı kullanılarak yapılan alıntı

İnci Aslanoğlu'nun **"1928-50 Arası Türkiye'de Mimarlık gelişmeleri"** başlıklı kitap içinde bölümünde yer alan bir metin örneği;

Orijinal Metin

Guilio Mongeri'den sonra Cumhuriyet'in ilk yıllarında adını duyuran ilk yabancı mimar Avusturyalı Theodor Jost'tur. Mimarın 1926-28 yıllarına tarihlenen Sağlık Bakanlığı Binası...

Alıntı

Aslanoğlu (2011), Cumhuriyet Dönemi'ndeki yabancı mimarlardan bahseder ve **"Guilio Mongeri'den sonra Cumhuriyet'in ilk yıllarında adını duyuran ilk yabancı mimar Avusturyalı Theodor Jost"** tur vurgusunu yapar (s.36).

Aslanoğlu (2011, s. 36), Cumhuriyet'in...

Kaynakça Düzeni

Aslanoğlu, İ. (2011). 1928-50 arası Türkiye'de mimarlık gelişmeleri. E. Madran ve A. H. Alptekin (Yay. haz.), *Cumhuriyet'in mimarlık mirası* içinde (ss. 35-44). Ankara: Mimarlar Odası.

Bildiri başlığı

Kitap adı

Alıntı Yapma Biçimleri: APA6'ya göre

Yazar adı kullanılmadan yapılan alıntı

İnci Aslanoğlu'nun “**1928-50 Arası Türkiye’de Mimarlık gelişmeleri**” başlıklı kitap içinde bölümünde yer alan bir metin örneği;

Orijinal Metin

Guilio Mongeri'den sonra Cumhuriyet'in ilk yıllarında adını duyuran ilk yabancı mimar Avusturyalı Theodor Jost'tur. Mimarın 1926-28 yıllarına tarihlenen Sağlık Bakanlığı Binası...

Alıntı

Cumhuriyet Dönemi'ndeki yabancı mimarlardan bahsedilir ve “Guilio Mongeri'den sonra Cumhuriyet'in ilk yıllarında adını duyuran ilk yabancı mimar Avusturyalı Theodor Jost” tur vurgusu yapılır (Aslanoğlu, 2011, s.36).

Kaynakça Düzeni

Aslanoğlu, İ. (2011). 1928-50 Arası Türkiye’de Mimarlık gelişmeleri. E. Madran ve A. H. Alptekin (Yay. haz.), *Cumhuriyet'in mimarlık mirası içinde* (ss. 35-44). Ankara: Mimarlar Odası.

Alıntı Yapma Biçimleri: APA6'ya göre

Kaynaklardan doğrudan alıntı yapma

1. Yol: 40 kelimedenden **az** alıntılarda uygulanır. **Alıntı tırnak işareti içinde metnin normal düzenini bozmadan verilir** (American Psychological Association [APA], 2010, ss. 170-171).

Örnek:

Sonuç olarak, “Son yıllarda ‘kentsel dönüşüm’ adı altında yürütülen özel sektörün kâr amacına uygun uygulamaların, kamu sektörü tarafından kayıtsız şartsız her koşulda desteklenmesiyle niteliksiz yeni yerleşim alanları oluştu” (Özdemir ve Aydın, 2016, s. 53).

Kaynakça Düzeni

Özdemir, D. ve Aydın, D. (2016). Fikirtepe’de ‘Piyasanın Görünmez Eli’ne kamu sektörünün görünür müdahalesi. *Mimarlık*, 52(389), 53-58.

Alıntı Yapma Biçimleri: APA6'ya göre

Kaynaklardan doğrudan alıntı yapma

2. Yol: 40 kelimeden **fazla** alıntılarda uygulanır. Alıntı, çift satır aralığında, yarım inç (1, 25 cm) içeriden blok şeklinde oluşturulur ve ana metinden ayrılır (American Psychological Association [APA], 2010, s.171).

Örnek:

Mülteci sorununa dikkat çekilen başka bir çalışmada da;

Dünyada birçok ülkede sığınmacı / mülteci sayısı giderek artarken, hareket halindeki, transit geçiş yapmakta olan veya çeşitli biçimlerde yerleşen sığınmacıları / mültecileri konuk etmekle ilgili mekânsal uygulamalar farklı, yeni ve doğaçlama biçimler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu biçimler, formel düzenlemeler, enformel girişimler, zorunlu olarak sürdürülen politikalar ve mekânsal uygulamaları kapsayan geniş bir panoramaya sahip mekânsal tartışmaları yansıtmaktadır. Türkiye'nin farklı kentlerinde 25 civarında sığınmacı kampı inşa edilmiştir. Bu kamplarda temel eğitim ve sağlık hizmetleri sağlanmaktadır. Ancak, Suriyeli sığınmacı / mültecilerin sadece yaklaşık % 15'i Türkiye'deki kamplarda yaşamakta ve asıl problemler bu grubun dışında kentlerde yaşayan sığınmacı / mültecilerle ilgili ortaya çıkmaktadır. Türkiye'deki kampların koşulları genelde iyi olmakla birlikte, prefabrik üniteler yerine çadırlarda kalan kişiler de bulunmaktadır. Kampların dışında yaşayan büyük çoğunluğun en büyük sorunu barınma olup, genelde bakımsız ve kalitesiz konutlarda çok sayıda Suriyeli bir arada yaşamaktadır. (Dostoğlu, 2016, ss. 14-15)

Kaynakça Düzeni

Dostoğlu, N. (2016). Mimarlıkta sığınmacı / mülteci krizini yeniden düşünmek. *Mimarlık*, 52(389), 14-15.

Aktaran Kişiyeye Atıf Yapma: APA6'ya göre

- Birincil kaynağa erişim mümkün değilse,
- Bir yazarın başka bir çalışmaya yaptığı atfı çalışmada gösterilmek istenirse,
 - *Yorumlama...* (Gündüz, 1998, s. 7'de aktarıldığı gibi).

Doğru ve Yanlış Alıntı Yapma: APA6'ya göre

• ÖRNEK 1

“Cevremizde etik konusunda dile getirilen görüşleri ana çizgileriyle gruplandırarak olursak “çok genelci” ve “çok özelci” iki uç görüyoruz. Genelciler felsefenin bir dalı olarak “ahlak felsefesi” üzerinde yoğunlaşıyorlar” (Şentek, 2015). “1987 yılında, Amerikan Mimarlar Enstitüsü tekelciliği beraberinde getiren kurallara karşı bu kez değerlere dayanan yeni bir etik kurallar metni düzenlemek istemiş, ancak çok ciddi problemlerle karşı karşıya kalmıştır” (Sadri, 2015). “İntihal ile ilgili politikalar, rehberler, öğretim metotları ve intihal tespit etme araçları, öğrencilerin intihalle ilgili farkındalıklarının artmasını sağlamalarına yardımcı olmaktadır” (Baysen, Baysen ve Çakmak, 2017).

1. Birebir doğrudan alıntı olduğu için sayfa numaraları da yazılmalıydı.
2. Tırnak içinde alıntı yapılmış ve parantez içinde kaynağı gösterilmiş gibi görünse de bu da **intihalin** bir türüdür. Çünkü yazara ait herhangi bir özgünlük bulunmamaktadır. Çalışmanın büyük çoğunluğunun bu şekilde olması kabul edilemez.

Doğru ve Yanlış Alıntı Yapma: APA6'ya göre

• ÖRNEK 2

“ Geleneksel ahşap karkas yapım tekniği, Türkiye'nin, deprem riskinin de yoğun olduğu Kuzey ve Batı Anadolu, Marmara Bölgesi ve Orta Anadolu'nun kuzey kuşağında yaygın olarak uygulanmıştır ” (Aksoy ve Ahunbay, 2005, s. 48). Sıvılaşma, deprem sonucunda oluşan dinamik gerilmeler etkisi ile genellikle suya doygun granüle zeminlerde boşluk suyu basıncının artması ve efektif gerilmenin azalmasının bir sonucu olarak meydana gelmektedir. Depremler sırasında zemin tabakalarında meydana gelen sıvılaşma durumunun ortaya çıkmasıyla zemine gömülü yapılarda oturma, devrilme ve çeşitli hasarlar meydana gelebilmektedir. Bu nedenle geoteknik deprem mühendisliğinde sıvılaşmaya neden olan faktörleri ve sıvılaşma potansiyelini belirlemek ve ayrıca oluşabilecek hasarları tahmin edilebilmek önemli araştırma konuları arasında yer almaktadır. Sıvılaşma potansiyeli zeminlerin geoteknik özelliklerine, topoğrafyaya, depremselliğe, yeraltı su seviyesine ve jeolojik geçmişine bağlı olmaktadır.

1. (Aksoy ve Ahunbay, 2005, s. 48) cümle sonu gönderme yapılsa da kelimesi kelimesine yapılmış doğrudan alıntıdır. Bu nedenle **tırnak içinde** verilmelidir.

2. **Sıvılaşma** ile başlayan paragrafın geri kalan kısmı da kelimesi kelimesine doğrudan ve 40 kelimeden uzun bir alıntıdır. Bu nedenle metinden ayrı blok şeklinde ve yarım inç (1,25 cm) içerden yazılmalıdır. Ayrıca cümle sonunda nokta işaretinden sonra parantez içinde bilginin kaynağına gönderme yapılmalıdır .(yazar/lar soyadı, yıl, sayfa numarası)

Doğru ve Yanlış Alıntı Yapma: APA6'ya göre

• ÖRNEK 3

Şentek'in de ifade ettiği gibi alan literatürünü incelediğimizde çevremizde etik konusundaki görüşlerin “çok genelci” ve “çok özelci” olmak üzere iki uç grupta toplandığını görürüz.

Orijinal Metin

Çevremizde etik konusunda dile getirilen görüşleri ana çizgileriyle gruplandırarak olursak “çok genelci” ve “çok özelci” iki uç görüyoruz. Genelciler felsefenin bir dalı olarak “ahlak felsefesi” üzerinde yoğunlaşıyorlar.
(Şentek, 2015, s.30)

Açıklama

1. Burada Şentek'den alınan metne gönderme eksik yapılmıştır. Her ne kadar yazar ismi geçmiş olsa da bilgi kaynağının **yılı eksiktir.**
2. **Kelimesi kelimesine doğrudan alıntı olmadığı için sayfa numarasının belirtilmesi zorunlu değildir.** Yazar burada ana kaynaktaki metnin anlamını bozmadan kendi cümleleriyle ifade etmiştir **(Parafireyz/Paraphrasing)**. Bu da alıntı yapmanın bir türüdür.

Kaynakça (Künye) Hazırlama

Kaynakça (künye) hazırlamaktaki amaç;

- Kaynağa erişimi sağlayacak bilgiyi aktarmaktır.
- Künyelerde aktarılması gereken bilgi miktarı kaynağın türüne (kitap, dergi, makale, blog yazısı, tez vb.) göre çeşitlilik gösterir.
- Künye düzeni kullanılan kaynak gösterme rehberlerinin (APA, MLA, Chicago vb.) kurallarına göre oluşturulur.

(Kurbanoğlu, 2004).

Kaynakça (Künye) Hazırlama

Kaynakçayı kendimiz manuel olarak oluşturabileceğimiz gibi Mendeley, Ednote, Zotero ve Word Kaynakları Yönetme gibi farklı araçları da kullanabiliriz. Ancak bu araçların çalışma prensiplerini iyi bilmeniz gerekiyor. Yoksa yine yanlış alıntı yapabilir, kaynak gösterebilir ve kaynakça hazırlayabilirsiniz. Bu yanlışları anlayabilmeniz için de kullandığınız kaynak gösterme ilkelerinin özelliklerini bilmeniz gerekmektedir.

Metin İçi Gönderme ve Kaynakça Hazırlama: APA6'ya göre örnekler

Kitap (Tek yazarlı ve basım bilgisi olan)

Yazar, A. A. (Yıl). Eserin başlığı (2. bs.). Yer: Yayıncı. [basım bilgisi var ise yazılır]

Metin içi gönderme: (Yazar, yıl, sayfa)

Kitap içinde bölüm

Yazar, A. A. ve Yazar, B. B. (Yıl). Bölüm ya da giriş başlığı. A. Editör, B. Editör ve C. Editör (Ed.), *Kitap başlığı* içinde (ss. xxx-xxx). Yer: Yayıncı.

Metin içi gönderme: (Yazar ve Yazar, yıl, sayfa)

Makale (DOI numarası olan)

Yazar, A. A., Yazar, B. B. ve Yazar, C. C. (Yıl). Yazının başlığı. *Sürekli Yayının Başlığı*, Cilt, s-s.
doi:xx.xxxxxxxxxx

Metin içi gönderme: (Yazar, Yazar ve Yazar, yıl, sayfa)

Blog yazısı

Yılmaz, D. (2010, 16 Mart). İntihal suç mu? [Blog yazısı]. <http://bilkentasistan.blogspot.com.tr/2010/03/intihal-suc-mu.html> adresinden erişildi.

Metin içi gönderme: (Yılmaz, 2010)

Metin İçi Gönderme ve Kaynakça Hazırlama: APA6'ya göre örnek uygulamalar

Kitap

Yazar/lar: Doğan Hasol

Eser adı: Yağma var!

Yayın yeri: İstanbul

Yayınlayan: YEM

Yayın tarihi: 1997

Künye

Hasol, D. (1997). *Yağma var!* İstanbul: YEM

Metin içi gönderme

(Hasol, 1997)

(Hasol, 1997, ss. 78-92)

Metin İçi Gönderme ve Kaynakça Hazırlama: APA6'ya göre örnek uygulamalar

Kitap İçinde Bölüm

Yazar/lar: Cengiz Kabaoğlu, Arzu Temizsoy

Eser adı: Cumhuriyet'in Mimarlık Mirası

Bölüm adı: Cumhuriyet'in Mimari Mirasını
Koruma Uygulamaları

Bölüm/Bildiri adı: Ankara Üniversitesi Dil ve
Tarih Coğrafya Fakültesi

Bölümün başladığı sayfa: 171

Bölümün bittiği sayfa: 192

Yayın yeri: Ankara

Yayınlayan: Mimarlar Odası

Yayın tarihi: 2011

Künye

Kabaoğlu, C. ve Temizsoy, A. (2011). Cumhuriyet'in mimari mirasını koruma uygulamaları: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi. E. Madran ve A. H. Alptekin (Yay. haz.), *Cumhuriyet'in mimarlık mirası içinde* (ss. 171-192). Ankara: Mimarlar Odası.

Metin içi gönderme

(Kabaoğlu ve Temizsoy, 2011, s. 185)

Metin İçi Gönderme ve Kaynakça Hazırlama: APA6'ya göre örnek uygulamalar

Tez

- **Yazar:** İnci Prlsoy
- **Tez Adı:** Bir disiplin olarak modanın, mimarlık ve iç mimarlık disiplini ile etkileşimi
- **Derece:** Yüksek Lisans
- **Sunulduėu Kurum:** Selçuk Üniversitesi
- **Yer:** Konya
- **Tarih:** 2017

Knyeye

- Prlsoy, İ. (2017). *Bir disiplin olarak modanın, mimarlık ve iç mimarlık disiplini ile etkileşimi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Ankara.

Metin içi gönderme

(Prlsoy, 2017, ss. 72-79)

Kaynakça Düzeni

İsimlerin alfabetik olarak sıralanması

Al, U.
Alır, G.
Baysen, E.
Baysen, F.
Benjamin, A. S.
Çakmak, N.
Doğan, G.
Düzyol, G.

Ibn Abdulaziz, T.
Ibn Nidal, A. K. M.
Lopez, M. E.
Lopez de Molina, G.
Özenç, A.
Özenç Uçak, N.
Villafuerte, S. A.
Villa-Lobos, J.
Yılmaz, B.
Yılmaz, M.

KAYNAKLAR

- Ahmad, U. K, Mansourizadeh, K. ve Ai, G. K. M. (2012). Non-native university students' perception of plagiarism. *Advances in Language and Litarcy Studies*, 3(1), 39-48.
- Akyaz, M. (t. y.). *İntihal yaparak başını derde sokan dünyaca ünlü isimler*. <https://tezduzenleme.wordpress.com/2019/11/05/intihal-yaparak-basini-derde-sokan-dunyaca-unlu-isimler/> adresinden erişildi.
- American Psychological Association. (2010). *Publication manual of the American Psychological Association* (6. bs.). Washington, DC: Yazar.
- Aşırma. (2019). *Güncel Türkçe Sözlük*. <https://sozluk.gov.tr/> adresinden erişildi.
- Baysen, E. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri ders notları*. Lefkoşa: Yakın Doğu Üniversitesi.
- Baysen, F., Baysen, E ve Çakmak, N. (2017). Lise öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanlışlarının giderilmesinde Uluslararası Bakalorya Programı'nın etkisi. *Bilgi Dünyası*, 8(1), 29-47. doi: 10.15612/BD.2017.576
- Cheak, A. P. C., Sze, C. C., Ai, Y. J., Min, C. M. ve Ming, S. J. (2013, 26-27 September). Internet plagiarism: University students' perspective. International Research Conference'ta sunulan bildiri. https://www.researchgate.net/profile/Jian_Yeow/publication/259844466_Internet_Plagiarism_University_Students'_Perspectives/links/0046352e1e1c781b6a000000.pdf adresinden erişildi.
- Çakmak, N. (2020). İntihal ile ilgili kavram yanlışları: Mücadele yolları. https://www.youtube.com/watch?v=1_wC2b3SDIY adresinden erişildi.
- Çakmak, N. (2015). Lisans öğrencilerinin intihal ile ilgili kavram yanlışları. *Türk Kütüphaneciliği*, 29(2), 212–240. <http://www.tk.org.tr/index.php/TK/article/view/2543> adresinden erişildi.
- Çakmak, N. ve Baysen, E. (2017). Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü öğrencilerinin bilgi arama süreci deneyimleri: kavram yanlışları. *Türk Kütüphaneciliği*, 31(3), 305-333. doi: 10.24146/tkd.2017.17
- Gücükoğlu, B. ve Ayvaz Reis, Z. (2014). Türkiye'de ve Dünyada intihalin yaptırımları. <http://aves.istanbul.edu.tr/YayinGoster.aspx?ID=867&NO=110> adresinden erişildi.

KAYNAKLAR

- Henderson, T. (2011). *The biggest misconceptions about plagiarism*. <https://www.sooperarticles.com/writing-articles/article-writing-articles/biggest-misconceptions-about-plagiarism-276836.html> adresinden erişildi.
- Kurbanoglu, S. S. (2004). *Kaynak gösterme el kitabı*. Ankara: Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği.
- Kurbanoglu, S. (t. y.). *Atıf ve kaynakça düzenleme ders notları*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.
- Löfström, E. (2011). "Does plagiarism mean anything? LOL.": Students' conceptions of writing and citing. *Journal of Academic Ethics*, 9(4), 257-275. doi: 10.1007/s10805-011-9145-0
- Özenç Uçak, Ö. ve Birinci, H. G. (2008). Bilimsel etik ve intihal. *Türk Kütüphaneciliği*, 22(2), 187- 204. <http://www.tk.org.tr/index.php/TK/article/view/410/402> adresinden erişildi.
- Şencan, İ. ve Doğan, G. (Yay. Haz.) (2015). *Bilimsel yayınlarda kaynak gösterme, tablo ve şekil oluşturma rehberi APA 6 kuralları*. Ankara: Türk Kütüphaneciler Derneği.
- The common types of plagiarism. (t.y). <https://www.bowdoin.edu/dean-of-students/judicial-board/academic-honesty-and-plagiarism/common-types-of-plagiarism.html> adresinden erişildi.
- Tauginienė, L, Gaižauskaitė, I, Glendinning, I, Kravjar, J, Ojsteršek, M, Ribeiro, L, ...S, Foltýnek, T. (2018). *Glossary for academic integrity [Akademik dürüstlük sözlüğü]*. ENAI Report 3G [online] (gözden geçirilmiş versiyon, S. Razi vd., Çev.). http://www.academicintegrity.eu/wp/wp-content/uploads/2019/08/Translated_Glossary.pdf adresinden erişildi.
- What is plagiarism. (2017, 18 Mayıs). *Plagiarism.org*. <https://www.plagiarism.org/article/what-is-plagiarism> adresinden erişildi.
- Wilson, R. (t.y). Plagiarism word cloud on blue background. <https://www.shutterstock.com/tr/image-illustration/plagiarism-word-cloud-on-blue-background-1347106223> adresinden erişildi.